

Johann Sebastian Bach - Orchestrální Suita No. 3 in D major, BWV 1068
II. Air (Air on the G String)

Dámy a pánové, sešli jsme se, abychom si připomněli život pana Jindřicha Santara, kterého si Pán Bůh odvolal v neděli 9. prosince tohoto roku ve věku 89 let. Jsme zde v prostorách modlitebny Evangelické církve metodistické, protože právě tento dům je spojen se vzpomínkami pana Santara. Jako farář a superintendent zde sloužil jeho strýc Dr. Václav Vančura. Jindřich Santar nás všechny propojil jako svou velkou rodinu z mnoha stran a vyznání a tato chvíle nám má sloužit k rozloučení a k vyjádření díky za jeho bohatý život.

-

Uslyšíme Žalm 90 (1-12) (čte br. Filip Gärtner)

Modlitba Mojžíše, muže Božího.

Panovníku, tys býval naším příbytkem od pokolení do pokolení. ² Dříve než se zrodily hory, než jsi zrodil zemi a celý svět, od věků navěky jsi ty, Bože.

³ Vracíš člověka k prachu a říkáš: Vraťte se, synové Adamovi! ⁴ Vždyť tisíc let *je* v tvých očích jako včerejší den, který pominul, či jako noční hlídka. ⁵ Odplavuješ je, jsou *jako* spánek zrána, vadnou jako tráva. ⁶ Zrána rozkvétá, mění se, k večeru vadne a usychá. ⁷ To pro tvůj hněv chřadneme a děsíme se před tvým rozlícením. ⁸ Kladeš si před sebe naše nepravosti *a* to, co skrýváme, do světla své tváře. ⁹ A tak všechny naše dny míjejí pro tvé rozhořčení, naše léta hasnou jako povzdech. ¹⁰ Časy našich let — je jich sedmdesát, a je-li *člověk* při síle, osmdesát. A jejich pýchou *je jen* trápení a nepravost — proto rychle pomíjejí a *my* odlétáme. ¹¹ Kdo zná sílu tvého hněvu? A tvé rozhořčení podle bázně *před* tebou? ¹² Počítat naše dny, o tom *nás* pouč, a uvedeme *do* srdce moudrost.

-

Píseň, kterou zpíval ve svém dětství a v poslední době ji často notoval opět se starým textem:

Má Pán Ježíš, má mne rád!
dí to Písmo nastokrát.
Vím, že děti miluje,
žehná jim a chrání je,
zve i mne a má mne rád!
dí to Písmo nastokrát.

Má mne rád a krví svou
vykoupil též duši mou,
život za mne položil,
abych hříchu zbaven byl.
Má Pán Ježíš, má mne rád!
dí to Písmo nastokrát!

Má mne rád! I v nemoci,
kdy již nikde pomoci,
jako strážce při mně dlí,

říká: Já tě miluji!
Má Pán Ježíš, má mne rád!
dí to Písmo nastokrát.

Má mne rád! On Pastýř můj,
se mne nespustí zrak svůj.
On mne věrně povede,
do nebe mne uvede!
Má Pán Ježíš, má mne rád!
dí to Písmo nastokrát.

-

Přípomenu několik životních dat a skutečností:

Jindřich Santar se narodil 22. listopadu 1923 v Mladé Boleslavi. Jindřich a jeho sestra patřili přes maminku do velké rodiny třinácti strýců a tetiček, která se pravidelně sjížděla ze všech stran do Boleslavi a později do Poděbrad na rodinná setkání v dědečkově domě. Připomínali jsme strýcovo jméno a je třeba připomenout i dědečkovo: Václav Vančura, první biskup obnovené Jednoty bratrské. Přísné evangelictví vneslo do Jindřichova mladého života mnoho otazníků. Před pěti lety, když si mne Jindřich poprvé zavolal, sdělil suše, že někde mezi Hálkovou ulicí (působišťem dědečkovým) a Ječnou - víru ztratil. Nicméně o ni vždy bojoval. Je třeba v tomto obecném úvodu připomenout, že Jindřichova velká evangelická rodina přinesla našemu kulturnímu světu i literární velikány. Obecnou a měšťanskou školu vychodil Jindřich v Holešovicích a nezapomenutelný vliv Gymnázia v Resslově ulici mu vložil nejen dobré základy včetně klasických jazyků, ale i skvělá přátelství, jež trvala po celý život. Z této školy vyšla s Jindřichem generace, která hýbala kulturními i politickými dějinami republiky. Jako nadaný mladý muž studoval Jindřich malbu na Akademii výtvarných umění v Praze, doplnil ji studiem architektury a posléz politické ekonomie. Skvělá kombinace poznání, nadání a pracovitosti přivedla Jindřicha k ustavení výstavnictví jako samostatného uměleckého oboru. Promýšlel koncept výstavy, chtěl jí diváka provést a zaujmout. Nic nepostavil jen na podstavec či do vitríny. Každou vystavenou věc potřeboval pochopit, proto prostudoval dostupné detaily a zařadil věc do příběhu, kterým chtěl strhnout. Byla to dřina, syrové řemeslo, velitelský post. A přesto s ním lidé rádi dělali. Zajímavá osobnost a nezbytný humor, kterým říkal to, co si myslí - uraž se nebo ne. To byly nástroje, kterými zaujal i státníky. Vytvořil si síť kontaktů s významnými umělci a dovedl udržet rozhovor. A to bylo i na jeho díle znát. Na 150 muzejních expozic nejen v republice ale i po světě. Často citované EXPO 58 v Bruselu či světová výstava v Montrealu 67, za které jej chválí média. Připočtete další drobná i velká umělecká díla, to je odkaz, který tu zůstává. Odkazem je i široký okruh přátel, které ovlivnil svou vášnivou láskou k diskusi. Sociálně citlivý přístup k životu, evangelická paličatost, klasické vzdělání, rozhled

po politickém dění, umělecký výraz, to byla jen některá témata. Kdo mu stačil, ten si odnášel ze schůzí zahalených tabákovým dýmem doslova poklady.

Snad si tedy dovedete představit, jak se takový originál vracel k víře. Odmítal církevnictví, okázalost bohoslužeb. Těžko mohl přijmout i onen dědečkův či strýcův styl. A přesto neodmítal víru. Pána Boha ale bral vážně jen tehdy, když se s ním mohl přít. A od začátku jsem mu takového Boha s potěšením představoval, nejen v pasti nemoci a bolestí posledních let. V pokání se nechtěl sesypat, i když mu nebyl cizí pláč. Nejen lidé, chtěl, aby mu i Pán Bůh stačil. A já jen věřím, že zjistil, že ho Pán Bůh i předbíhal. Byl jsem mu farářem, který Boha nezastupoval, přiznával jsem mu, že nerozhoduji o nebesích, jen jsem mu ukazoval dveře a stál jsem v nich. A z jeho pohledu: Pokud by těmi dveřmi byl jen Ježíš, jak se píše v evangeliu, pak mu zůstaly otevřené, i když jsem odcházel.

-

Jiří Mahen, Balada X.

-

Modlitba vděčnosti zakončená společně říkanou: "Otče náš..."

-

Americká píseň v překladu Václava Renče, kterou měl Jindřich rád:

Blíž k Tobě, Bože můj, vždy k Tobě blíž!
V smutcích i radostech mou prosbu slyš.
Ať kráčím den co den jen k Tobě svoboděn.
Blíž k Tobě, Bože můj, vždy k Tobě blíž...

Vše, co jsem a co mám je darem Tvým.
Tvá láska jediným mým bohatstvím.
Tys přítel můj a cíl, já toužím ze všech sil
být blíž Tobě, Bože můj, vždy k Tobě blíž!

I když mě sebevíc tíží můj kříž,
ty vždy mě pozvedáš, vždy potěšíš.
Dej, ať tvé cesty znám, ať po nich nejdu sám,
blíž k Tobě, Bože můj, vždy k Tobě blíž!

Nauč mě, Bože můj tak svět mít rád,
jak Ten, co za hříšné šel život dát.
Ať umím bratrem být a s láskou v srdci jít
blíž k Tobě, Bože můj, vždy k tobě blíž!

-

Poděkování a závěr

Sám Pán Pokoje
ať vám dává pokoj vždycky a ve všem. Pán se všemi vámi!
Amen